

Узагальнення досліджень з проблеми обдарованості дозволило ученим виділити три «параметри», що характеризують обдарованих дітей, а саме:

1. Випереджальний розвиток пізнавальної сфери, що проявляється у високій пізнавальній активності, яка виражається в цікавості і здібності переробляти великий обсяг інформації; здатність простежувати причинно-наслідкові зв'язки і робити відповідні висновки, тобто здатність до інтуїтивних стрибків; відмінна пам'ять, що базується на ранньому мовному розвитку і добре розвинута абстрактно-теоретична форма мислення, здатність класифікувати і категоризувати інформацію і досвід.

Обдарованим дітям легше справлятися з пізнавальною невизначеністю, а інтелектуальні труднощі викликають здоровий азарт. Будь-які спроби нав'язати їм готове рішення викликають у них роздратування. У них спостерігаються виражені математичні здібності, відмінна концентрація і стійкість уваги, високий ступінь заглибленості в завдання.

2. Специфічними рисами особистості обдарованих дітей є дуже розвинуте почуття справедливості; раннє формування системи цінностей (гостре сприйняття суспільної несправедливості, високі моральні вимоги до себе й інших); яскрава, жива уява — звідси висока креативність і здатність зберігати завжди елемент гри вжитті й у роботі; почуття гумору, високий рівень домагань; такі діти постійно прагнуть вирішити проблеми, що їм «не за віком».

3. Фізичний розвиток обдарованих дітей.

Типові варіанти батьківської поведінки і відносини, що стимулюють позитивну поведінку дітей (за Д. Льюїсом)

1. Я відповідаю на всі запитання і реагую на висловлювання дитини.
2. Серйозні питання і висловлювання дитини я сприймаю всерйоз.
3. Я поставив стенд, на якому дитина може демонструвати свої роботи.
4. Я не лаю дитину за безлад в її кімнаті чи на столі, якщо це пов'язано з творчим заняттям і робота ще не закінчена.
5. Я виділив дитині кімнату (або частину кімнати) виключно для її занять.

6. Я показую дитині, що її люблять такою, як вона є, а не за її досягнення.
7. Я доручаю дитині посильні турботи.
8. Я допомагаю дитині будувати її власні плани і приймати рішення.
9. Я беру дитину в поїздки по цікавих місцях.
10. Я допомагаю дитині поліпшити результат її роботи.
11. Я допомагаю дитині нормально спілкуватися з дітьми зрізних соціальних і культурних шарів.
12. Я встановлюю розумний поведінковий стандарт і стежу, щоб дитина його дотримувалася.
13. Я ніколи не говорю дитині, що вона гірша чи краща за інших дітей.
14. Я ніколи не караю дитину приниженням.
15. Я забезпечую дитину книгами і матеріалами для її улюблених занять.
16. Я привчаю дитину мислити самостійно.
17. Я регулярно читаю дитині.
18. Я привчаю дитину до читання з дитинства.
19. Я спонукаю дитину придумувати історії, фантазувати.
20. Я уважно ставлюся до індивідуальних потреб дитини.
21. Я знаходжу час щодня, щоб побути з дитиною наодинці.
22. Я заохочую участь дитини у плануванні сімейних справ і подорожей.
23. Я ніколи не дражню дитину за помилки.
24. Я хвалю дитину за вивчені вірші, розповіді, пісні.
25. Я вчу дитину вільно спілкуватися з дорослими будь-якого віку.
26. Я спонукаю дитину знаходити проблеми і потім вирішувати їх.
27. Я не хвалю дитину безпредметно і нещиро.
28. Я чесний в оцінці своїх почуттів до дитини.
29. Не існує тем, які я зовсім виключаю для обговорення з дитиною.
30. Я даю дитині можливість справді приймати рішення.
31. Я розвиваю в дитині позитивне сприйняття її здібностей.
32. Я вірю в здоровий глузд дитини і довіряю їй завжди.
33. Я заохочую в дитині незалежність.

Притча о спрятанном ангеле

Сидя под палящим солнцем, мальчик наблюдал, как молодой человек сосредоточенно откалывал куски от большой скальной глыбы.

- Почему ты это делаешь?
- Потому что внутри спрятан ангел и он хочет выйти наружу, - ответил Микеланджело.

Придивіться до своєї дитини – можливо вона теж шукає прихованих ангелів...

Мазур М.Г.

Психологічна служба школи

2010 р.

Абетка виховання

для батьків

**Обдарована
дитина**

2010 р.

Притча о Пахаре

«Этот - трудяга. Этот пашет. Он своего добьется», - говорили о нем.

И он пахал.

Он шел в лаптях по пашне, грузно налегая на плуг, и выпятив нижнюю челюсть, угрюмо приговаривал:

«Надо пахать, пахать, надо больше пахать...»

И он шел и на всем своем пути пахал и пахал с утра до вечера, оставляя глубокую дымящуюся борозду.

Так он перепахал все поле много раз вдоль и поперек.

Но странное дело: у него почему-то так ничего и не выросло.

Мораль. Мало пахать, нужно ведь что-то еще и сеять.

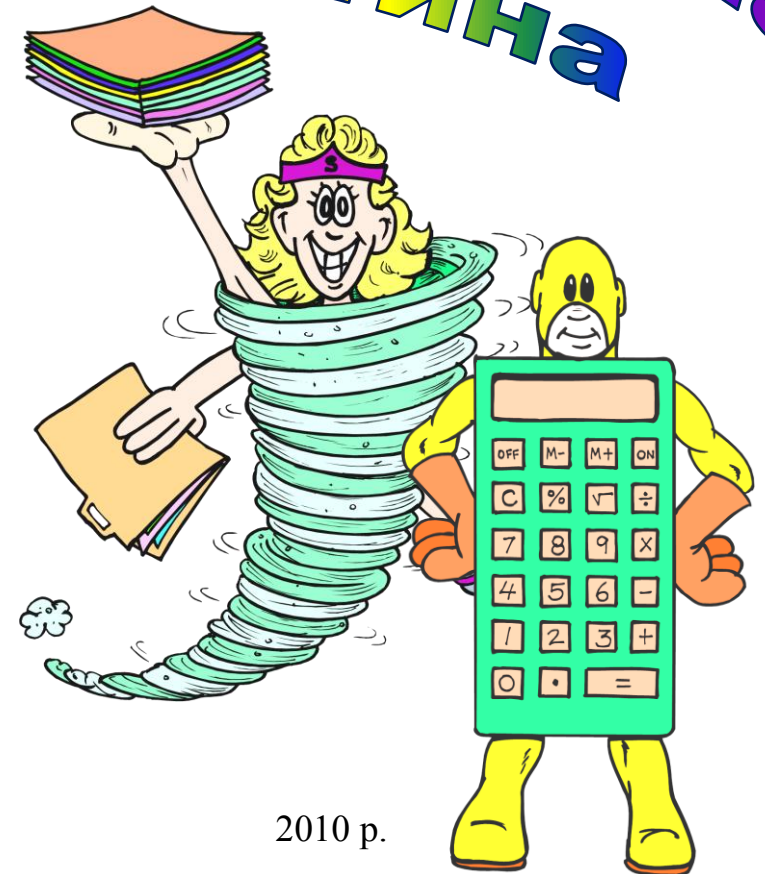
Будьте мудрыми наставниками – сійте розумне, добре, вічне...

Психологічна служба
Солонянської СЗШ №2

Мазур М.Г.

Абетка виховання для батьків

**Обдарована
дитина**

2010 р.

Поради батькам, які люблять своїх дітей (за Н. Е. Чепцевою)

- Дайте можливість дитині бути собою.
- Зверніть увагу на себе, на свій світ (внутрішній і зовнішній) і місце дитини в ньому.
- Виражайте свою любов одне до одного (своїх близьких, світу) і дітей. Учінся зберігати й охороняти любов.
- Цінуйте будь-які досягнення дитини.
- Будьте терплячими й оптимістичними.
- Не займайтеся вихованням, не відчуваючи любові.
- Будьте в згоді із собою.
- . Переконуйте без примушування.
- Уникайте сварок.
- Пам'ятайте, що мислеформи матеріальні.
- Любов — це турбота про інших.
- Переживайте прекрасне.
- Запорука успіху — чистота помислів, почуттів, думок і дій (єдність етичного і естетичного).
- Не будьте настирливими і грубими.
- Проблеми дитини — це проблеми батьків, і змінювати треба спочатку себе.
- Себе змінювати легко і радісно, якщо знаєш як.
- Якщо не хочеш себе змінювати, проблеми виникнуть більш серйозні.
- Батьки — тільки руки, що випускають дитину у світ.
- Враховуйте біологічні ритми свої і дітей.
- Любіть свою дитину.'
- Поважайте її.
- Будьте терпимими.
- Почуйте те, що вам не сказала дитина.
- Здійснюйте прогулянки по найкрасивіших місцях.
- Дитина — краще майбутнє. Завмирайте від замилювання перед нею.
- Дитина краща і чистіша дорослого.
- Будь-яка людина — неповторне багатство.

- Дитина вчиться всьому гарному від вас, і поганому — теж.
- Усе, що ви дали дитині, повернеться вам.
- Досліджуйте, вивчайте, відкривайте дитину.
- Приймайте дитину такою, як вона є.
- Хто, якщо не ви? Коли, якщо не зараз?
- Довіряйте своїй дитині.
- Цікавтеся її життям.
- Надихайте на підкорення вершин.
- Ставте цілі великі й маленькі.
- Будь-які проблеми дитини — це її життя.
- Дозволяйте дитині самій приймати рішення.
- Цінуйте те, що маєте.
- Відчувайте задоволення від своєї незадоволеності.
- Не бійтеся проявляти свою любов і словами, і ласкою.
- Кожен має право на свої почуття і думки та спосіб їх прояву.
- Учінся у своєї дитини.
- Любов — вихід у новий вимір, розширення свідомості.
- У любові є якась таємниця.
- У любові інша мова — вірші, малюнки, мовчання (не кажучи — говорити).
- Не залякуйте дитину.
- Розмовляйте з підлітком, як тільки в цьому виникає необхідність. Підліткам важко чекати.
- Говоріть просто, правдиво, не приховуйте ніякої інформації.
- Полюби ближнього свого, як самого себе.
- Людина — витвір мистецтва.
- Любов завжди індивідуальна, не схожа на любов інших.
- Необхідно вміти керувати собою.
- Головне — культура спілкування, повага до людини, відсутність прояву насильства.
- Людина може відповісти на всі запитання сама.